

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES IETEIKUMS

(2008. gada 23. aprīlis)

par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošanu mūžizglītībai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2008/C 111/01)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 149. panta 4. punktu un 150. panta 4. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Lai nodrošinātu indivīdu attīstību, konkurētspēju, nodarbinātību un sociālo kohēziju Kopienā, būtiski ir attīstīt un atzīt iedzīvotāju zināšanas, prasmes un kompetences. Šādai attīstībai un atzīšanai būtu jāveicina darba ņēmēju un izglītojamo starpvalstu mobilitāte un būtu jādod ieguldījums Eiropas darba tirgus piedāvājuma un pieprasījuma prasību apmierināšanā. Tāpēc valstu un Kopienas līmenī būtu jāveicina un jāuzlabo iesaistīšanās mūžizglītībā un tās pieejamība visiem, tostarp nelabvēlīgā situācijā esošiem iedzīvotājiem, un kvalifikāciju izmantošana.

(2) Lisabonas Eiropadome 2000. gadā secināja, ka kvalifikāciju lielākai pārredzamībai vajadzētu būt vienam no

galvenajiem komponentiem, kas nepieciešami, lai Kopienas izglītības un apmācības sistēmas pielāgotu zināšanu sabiedrības vajadzībām. Turklāt Barcelonas Eiropadome 2002. gadā pieprasīja ciešāku sadarbību starp universitātēm un pārredzamības un atzīšanas metožu uzlabošanu profesionālajā izglītībā un apmācībā.

(3) Padome 2002. gada 27. jūnija rezolūcijā par mūžizglītību ⁽⁴⁾ aicināja Komisiju ciešā sadarbībā ar Padomi un dalībvalstīm izveidot kvalifikāciju atzīšanas sistēmu izglītībai un apmācībai, pamatojoties uz Boloņas procesa sasniegumiem un veicinot līdzīgu rīcību profesionālās apmācības jomā.

(4) Padomes un Komisijas 2004. un 2006. gadā pieņemtajos kopīgajos ziņojumos par darba programmas "Izglītība un apmācība 2010" īstenošanu tika uzsvērtā vajadzība izveidot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru.

(5) Saistībā ar Kopenhāgenas procesu Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju 2004. gada 15. novembra secinājumos par turpmākām prioritātēm pastiprinātai Eiropas sadarbībai profesionālās izglītības un apmācības jomā kā prioritāte ir paredzēta atklātas un

⁽¹⁾ OVC 175, 27.7.2007., 74. lpp.

⁽²⁾ OVC 146, 30.6.2007., 77. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2007. gada 24. oktobra Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2008. gada 14. februāra Lēmums.

⁽⁴⁾ OVC 163, 9.7.2002., 1. lpp.

- elastīgas Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras izveidošana, kas pamatojas uz pārredzamību un savstarpēju uzticēšanos un kas būtu kopēja atsauces sistēma gan izglītības, gan apmācības jomā.
- (6) Neformālas izglītības un ikdienas mācīšanās rezultātu atzīšana būtu jāveicina saskaņā ar Padomes 2004. gada 28. maija secinājumiem par kopējiem Eiropas principiem neformālas izglītības un ikdienas mācīšanās identificēšanai un atzīšanai.
- (7) Briseles Eiropadomes 2005. gada marta un 2006. gada marta sanāksmēs tika uzsvērts, cik nozīmīgi ir pieņemt Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru.
- (8) Šajā ieteikumā ir ņemts vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 2241/2004/EK (2004. gada 15. decembris) par vienotu Kopienas sistēmu kvalifikāciju un kompetences pārredzamībai ("Europass")⁽¹⁾, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikums 2006/962/EK (2006. gada 18. decembris) par pamatprasmēm mūžizglītībā⁽²⁾.
- (9) Šis ieteikums atbilst Eiropas Augstākās izglītības telpas satvaru un ciklu deskriptoriem, par ko 2005. gada 19. un 20. maija sanāksmē Bergenā vienojās 45 Eiropas valstu augstākās izglītības ministri, tiekoties saskaņā ar Boloņas procesu (Bergenā sanāksme).
- (10) Padomes 2004. gada 23. un 24. maija secinājumos par kvalitātes nodrošināšanu profesionālās izglītības un apmācības jomā, Eiropas Parlamenta un Padomes Ieteikumā 2006/143/EK (2006. gada 15. februāris) par turpmāko Eiropas sadarbību augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā⁽³⁾ un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalitātes nodrošināšanas standartos un pamatnostādņēs, par ko 2005. gada maijā Bergenā vienojās augstākās izglītības ministri, ir iekļauti kopēji kvalitātes nodrošināšanas principi, kuriem būtu jāklūst par pamatu Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras īstenošanai.
- (11) Šis ieteikums neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu⁽⁴⁾, ar ko piešķir tiesības un uzliek pienākumus gan attiecīgajai valsts iestādei, gan migrantiem. Atsauces uz Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras kvalifikāciju līmeņiem nedrīkst ietekmēt pieeju darba tirgum, ja profesionālā kvalifikācija ir atzīta saskaņā ar Direktīvu 2005/36/EK.
- (12) Šā ieteikuma mērķis ir izveidot kopēju atsauces sistēmu, lai ar tās palīdzību skaidrotu kvalifikācijas dažādās kvalifikāciju sistēmās un līmeņos gan attiecībā uz vispārējo izglītību un augstāko izglītību, gan attiecībā uz profesionālo izglītību un apmācību. Tas uzlabos pārredzamību, salīdzināmību, pārnesamību un atzīšanu iedzīvotāju kvalifikācijām, kas iegūtas saskaņā ar dažādu dalībvalstu atšķirīgo praksi. Principā vajadzētu būt iespējai katru kvalifikācijas līmeni sasniegt pa dažādiem izglītības un karjeras ceļiem. Turklāt Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai būtu jāļauj starptautiskajām nozaru organizācijām piesaistīt savu kvalifikācijas sistēmu kopīgam Eiropas atskaites punktam, tādējādi norādot saikni starptautiskajām nozaru kvalifikācijām un valstu kvalifikāciju sistēmām. Tāpēc šis ieteikums palīdz sasniegt plašākus mērķus saistībā ar mūžizglītības veicināšanu un darbinieku un izglītojamo nodarbinātības iespēju, mobilitātes un sociālās integrācijas palielināšanu. Pārredzami kvalitātes nodrošināšanas principi un apmaiņa ar informāciju, veicinot savstarpēju uzticēšanos, palīdzēs īstenot šo ieteikumu.
- (13) Šim ieteikumam būtu jāsekmē izglītības un apmācības sistēmu modernizācija, savstarpēji saistot izglītību, apmācību un nodarbinātību, kā arī veidojot saikni starp formālo, neformālo izglītību un ikdienas mācīšanos, līdz ar to ļaujot apliecināt arī pieredzes ceļā iegūtus mācīšanās rezultātus.
- (14) Šis ieteikums neaizstāj un nenosaka valstu kvalifikāciju sistēmas un/vai kvalifikācijas. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra neaprasa īpašas kvalifikācijas vai individu kompetences, un par konkrētu kvalifikāciju būtu jānodod atsauce uz atbilstīgo Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni, izmantojot valstu attiecīgās kvalifikāciju sistēmas.
- (15) Ņemot vērā to, ka šis ieteikums nav saistošs, tas atbilst subsidiaritātes principam, atbalstot un papildinot dalībvalstu rīcības, atvieglojot turpmāku sadarbību starp tām, lai palielinātu pārskatāmību un sekmētu mobilitāti un mūžizglītību. Tas jāīsteno saskaņā ar valstu tiesību aktiem un praksi.
- (16) Ņemot vērā to, ka šā ieteikuma mērķi, proti, izveidot kopēju atsauces sistēmu, lai ar tās palīdzību skaidrotu kvalifikācijas dažādās kvalifikāciju ietvarstruktūrās un līmeņos, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka minētās rīcības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā ieteikumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai,

⁽¹⁾ OV L 390, 31.12.2004., 6. lpp.

⁽²⁾ OV L 394, 30.12.2006., 10. lpp.

⁽³⁾ OV L 64, 4.3.2006., 60. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/100/EK (OV L 363, 20.12.2006., 141. lpp.).

AR ŠO IESAKA DALĪBVALSTĪM:

- 1) izmantot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru kā atsaucē līdzekli dažādu kvalifikāciju sistēmu kvalifikācijas līmeņu salīdzināšanai un lai veicinātu mūžizglītību un līdztiesīgas iespējas zināšanu sabiedrībā, kā arī Eiropas darba tirgus tālāku integrāciju, vienlaikus respektējot valstu izglītības sistēmu lielo dažādību;
- 2) līdz 2010. gadam valsts kvalifikāciju sistēmas piesaistīt Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, tostarp pārredzami norādīt kvalifikācijas līmeņu atbilstību II pielikumā noteiktajiem līmeņiem un vajadzības gadījumā izveidot valsts kvalifikāciju ietvarstruktūras saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi;
- 3) noteikt atbilstīgus pasākumus, lai līdz 2012. gadam visās jaunajās kompetento iestāžu izsniegtajās kvalifikācijas apliecībās, diplomos un "Europass" dokumentos, izmantojot attiecīgās valsts kvalifikācijas sistēmas, būtu skaidri norādīta atsaucē uz atbilstīgo Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeni;
- 4) definējot un aprakstot kvalifikācijas, izmantot pieeju, kas balstīta uz mācīšanās rezultātiem, un veicināt neformālās izglītības un ikdienas mācīšanās atzīšanu saskaņā ar kopējiem Eiropas principiem, par ko Padome vienojās 2004. gada 28. maija secinājumos, īpašu uzmanību pievēršot iedzīvotājiem, kurus visvairāk var skart bezdarbs vai nedrošas nodarbinātības formas un kuriem šāda pieeja varētu palīdzēt palielināt līdzdalību mūžizglītībā un uzlabot piekļuvi darba tirgum;
- 5) veicināt un piemērot III pielikumā noteiktos kvalitātes nodrošināšanas principus izglītības un apmācības jomā gadījumos, kad valsts kvalifikāciju sistēmās ietvertām augstākās un profesionālās izglītības un apmācības kvalifikācijām nosaka atbilstīgi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai;
- 6) izraudzīties ar dalībvalstu īpašām struktūrām saistītus un to prasībām atbilstīgus valstu koordinācijas punktus, kas atbilstīti un saistīti ar citām attiecīgām valsts iestādēm vadīti saikni starp valstu kvalifikāciju sistēmām un Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru, lai sekmētu šīs saiknes kvalitāti un pārredzamību.

Valstu koordinācijas punktu uzdevumiem vajadzētu būt šādiem:

- a) piesaistīt valsts kvalifikāciju sistēmā esošos kvalifikācijas līmeņus II pielikumā noteiktajiem Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņiem,
- b) nodrošināt, ka tiek izmantotas pārredzamas metodes, lai valsts kvalifikāciju līmeņus piesaistītu Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai, no vienas puses, atvieglojot to salīdzināšanu, un, no otras puses, nodrošinot, ka ar šo procesu saistītie lēmumi tiek publicēti,

- c) nodrošināt ieinteresētajām personām piekļuvi informācijai un konsultācijai par to, kā valsts kvalifikāciju sistēmās piešķirtās kvalifikācijas atbilst Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai,
- d) veicināt to, ka piedalās visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp atbilstīgi valsts tiesību aktiem un praksei augstākās izglītības un profesionālās izglītības un apmācības iestādes, sociālie partneri, nozares pārstāvji un eksperti jautājumos par kvalifikāciju salīdzināmību un izmantošanu Eiropas līmenī.

ATBALSTA KOMISIJAS IECERI:

- 1) atbalstīt dalībvalstis iepriekšminēto uzdevumu izpildē starptautiskās nozaru organizācijas Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu un principu lietošanā, kā tie izklāstīti šajā ieteikumā, jo īpaši atvieglojot sadarbību, apmaiņu ar paraugpraksi un pārbaudes (tostarp speciālistu veiktu brīvprātīgu salīdzinošu vērtējumu un izmēģinājumu projektus Kopienas programmās), ar sociālā dialoga komitejām uzsākot informācijas un konsultāciju pasākumus un izstrādājot atbalsta un metodiskos materiālus;
- 2) līdz 2009. gada 23. aprīlim izveidot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras padomdevēju grupu, kura sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem un kurā vajadzības gadījumā iesaista Eiropas sociālos partnerus un citas ieinteresētās personas, un kas ir atbildīga par vispārēju saskaņību un veicina, lai kvalifikāciju sistēmu piesaistes process Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrai noritētu pārredzami;
- 3) sadarbībā ar dalībvalstīm un pēc apspriešanās ar ieinteresētajām personām izskatīt un novērtēt saistībā ar šo ieteikumu īstenoto rīcību, tostarp padomdevēju grupas uzdevumus un darbības ilgumu, un līdz 2013. gada 23. aprīlim ziņot Eiropas Parlamentam un Padomei par gūto pieredzi un nozīmīnākotnē, vajadzības gadījumā veicot arī šā ieteikuma pārbaudi un pārskatīšanu;
- 4) veicināt ciešu saikni starp Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru un pašreizējām vai turpmākām Eiropas sistēmām saistībā ar kredītpunktu pārskaitīšanu un uzkrāšanu augstākajā un profesionālajā izglītībā un apmācībā, lai uzlabotu iedzīvotāju mobilitāti un veicinātu mācīšanās rezultātu atzīšanu.

Strasbūrā, 2008. gada 23. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J. LANARČIČ

I PIELIKUMS

Definīcijas

Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:

- a) "kvalifikācija" ir oficiāls vērtēšanas un atzīšanas procesa rezultāts, ko iegūst, kad kompetenta struktūra konstatē, ka indivīds ir sasniedzis mācīšanās rezultātus atbilstīgi konkrētiem standartiem;
- b) "valsts kvalifikāciju sistēma" ir visi dalībvalsts darbības aspekti, kas saistīti ar mācīšanās atzīšanu, un citi mehānismi, kuri saista izglītību un apmācību ar darba tirgu un pilsonisko sabiedrību. Tā ietver institucionālu pasākumu un procesu izveidi un īstenošanu attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanu, vērtēšanu un kvalifikāciju piešķiršanu. Valsts kvalifikāciju sistēmu var veidot vairākas apakšsistēmas, un tajā var ietvert valsts kvalifikāciju ietvarstruktūru;
- c) "valsts kvalifikāciju ietvarstruktūra" ir instruments kvalifikāciju klasifikācijai saskaņā ar īpašu sasniegtā zināšanu līmeņa kritēriju kopumu. Tās mērķis ir integrēt un koordinēt valsts kvalifikāciju apakšsistēmas, uzlabot to pārskatāmību, piekļuvi tām, kvalifikāciju pakāpeniskumu un kvalitāti saistībā ar darba tirgu un pilsonisko sabiedrību;
- d) "nozare" ir profesionālo darbību grupējums, pamatojoties uz to galveno ekonomisko funkciju, produktu, pakalpojumu vai tehnoloģiju;
- e) "starptautiska nozaru organizācija" ir valsts organizāciju asociācija, tostarp, piemēram, darba devēju un profesionālas organizācijas, kas pārstāv valsts nozaru intereses;
- f) "mācīšanās rezultāti" ir formulējumi par to, ko mācību procesā iesaistītais zina, izprot un spēj darīt pēc attiecīgu mācību pabeigšanas, un tie ir definēti zināšanu, prasmju un kompetenču izteiksmē;
- g) "zināšanas" ir mācību procesā uztvertās informācijas asimilēšanas rezultāts. Zināšanas ir ar darba vai studiju jomu saistītu faktu, principu, teoriju un prakses kopums. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā zināšanas raksturo kā teorētiskas un/vai faktu zināšanas;
- h) "prasmes" ir spēja piemērot zināšanas un izmantot prasmes, lai veiktu praktiskus un teorētiskus uzdevumus. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā prasmes apraksta kā kognitīvas (loģiskās, intuitīvās un radošās domāšanas izmantošana) vai praktiskas (ietverot roku veiklību un metožu, materiālu, darba rīku un instrumentu izmantošanu);
- i) "kompetence" ir pierādīta spēja izmantot zināšanas, prasmes un personiskās, sociālās un/vai metodiskās spējas darba un mācību situācijās un profesionālajā un personīgajā attīstībā. Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūrā kompetenci apraksta saistībā ar atbildību un autonomiju.

II PIELIKUMS

Deskriptori, ar kuriem nosaka Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras (EKI) līmeņus

Katru no šiem astoņiem līmeņiem definē ar deskriptoru kopumu, kas norāda mācīšanās rezultātus, kuri atbilst kvalifikācijai attiecīgajā līmenī jebkurā kvalifikāciju sistēmā.

	Zināšanas	Prasmes	Kompetence
	Saskaņā ar EKI zināšanas ir aprakstītas kā teorētiskas un/vai faktu zināšanas.	Saskaņā ar EKI prasmes ir aprakstītas kā kognitīvas (loģiskās, intuitīvās un radošās domāšanas izmantošana) un praktiskas (ietverot roku veiklību un metožu, materiālu, darba rīku un instrumentu izmantošanu).	Saskaņā ar EKI kompetenci apraksta saistībā ar atbildību un autonomiju.
1. līmenis 1. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	vispārīgas pamatzināšanas	pamata prasmes, kas vajadzīgas, lai veiktu vienkāršus uzdevumus	darbs vai mācības, ko veic tiešā pārraudzībā strukturētā kontekstā
2. līmenis 2. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	darba vai studiju jomas pamatfaktu zināšanas	pamata kognitīvās un praktiskās prasmes, kas vajadzīgas, lai, izmantojot attiecīgu informāciju, pildītu uzdevumus un, izmantojot vienkāršus noteikumus un līdzekļus, risinātu kārtējās problēmas.	darbs vai studijas, ko veic pārraudzībā, ar zināmu autonomiju
3. līmenis 3. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	faktu, principu, procesu un vispārējo jēdzienu zināšana darba vai studiju jomā	dažādas kognitīvās un praktiskās prasmes, kas vajadzīgas, lai veiktu uzdevumus un risinātu problēmas, izvēloties un piemērojot pamata metodes, līdzekļus, materiālus un informāciju	uzņemties atbildību par darba vai mācību uzdevumu veikšanu uzdevumu risināšanas laikā pielāgot savu rīcību apstākļiem
4. līmenis 4. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	faktu un teorētiskas zināšanas darba vai studiju jomas plašā izpratnē	dažādas kognitīvās un praktiskās prasmes, kas vajadzīgas, lai rastu risinājumus īpašām problēmām darba vai studiju jomā	prast virzīt savu darbību atbilstīgi pamatnostādņēm darba vai studiju situācijās, kas parasti ir paredzamas, bet var arī mainīties pārraudzīt citu cilvēku ikdienas darbu, uzņemoties konkrētu atbildību par darba vai mācību vērtēšanu un uzlabošanu
5. līmenis (*) 5. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	visaptverošas, specializētas, faktu un teorētiskas zināšanas darba vai studiju jomā un šo zināšanu robežu apzināšanās	visaptverošs tādu kognitīvu un praktisku prasmju kopums, kas vajadzīgs, lai izveidotu radošus risinājumus abstraktām problēmām	veikt vadību un pārraudzību saistībā ar tādām darba vai/un mācību aktivitātēm, kur iespējamas neprognozējamas maiņas izvērtēt un pilnveidot savu un citu cilvēku darbību

6. līmenis* (**) 6. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	dziļas zināšanas darba vai studiju jomā, ietverot teoriju un principu kritisku izpratni	augsta līmeņa prasmes, kas liecina par meistarību un inovāciju un kas vajadzīgas, lai risinātu sarežģītas un neprognozējamas problēmas specializētā darba vai studiju jomā	vadīt sarežģītas tehniskas un/vai profesionālas darbības vai projektus, uzņemties atbildību par lēmumu pieņemšanu neprognozējamos darba vai mācību apstākļos uzņemties atbildību par individu vai grupu profesionālās attīstības vadību
7. līmenis (***) 7. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	ļoti specifiskas zināšanas, kuras daļēji ir darba vai studiju jomas zināšanu avangardā un kuras ir pamats oriģinālai domāšanai un/vai izpētei kritiska izpratne par jautājumiem saistībā ar zināšanu problēmām konkrētā jomā un dažādu jomu saskarē	specifiskas problēmu risināšanas prasmes, kas vajadzīgas pētījumiem un/vai inovācijai, lai radītu jaunas zināšanas un procedūras un integrētu zināšanas no dažādām jomām	vadīt un pārveidot sarežģītus un neprognozējamus darba vai mācību apstākļus, kas prasa jaunas stratēģiskas pieejas uzņemties atbildību par ieguldījumu profesionālajās zināšanās un praksē un/vai par grupu stratēģisko rezultātu pārskatīšanu
8. līmenis (****) 8. līmenim atbilstīgie mācīšanās rezultāti ir:	zināšanu augšējā robeža darba vai mācību jomā un dažādu jomu saskarē	vistālāk attīstītās un visspecifiskākās prasmes un darba tehnikas, tostarp sintēze un izvērtēšana, kas vajadzīgas, lai risinātu pētniecības un/vai inovācijas kritiskas problēmas un paplašinātu un dotu jaunu izpratni esošām zināšanām un profesionālai praksei	parādīt vērā ņemamu autoritāti, inovāciju, autonomiju, zinātnisko un profesionālo patstāvību un pastāvīgu nodošanos jaunu ideju un procesu attīstībai darba un studiju jomas avangardā, tostarp pētniecībā

Atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrai

Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūrā ir ciklu deskriptori.

Katrs cikla deskriptors sniedz vispārīgu atzinumu par to, kāds rezultāts parasti tiek sagaidīts attiecībā uz sasniegumiem un spējām, kas saistītas ar kvalifikācijām, kuras norāda uz pabeigtu ciklu.

(*) Augstākās izglītības īsā cikla deskriptors (pirmajā ciklā vai saistībā ar to), ko saskaņā ar Boloņas procesu izstrādājusi "Kopējā kvalitātes iniciatīva", atbilst mācīšanās rezultātiem EKI 5. līmenī.

(**) Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras pirmā cikla deskriptors, par ko vienojās augstākās izglītības ministri sanāksmē Bergenā 2005. gada maijā saistībā ar Boloņas procesu, atbilst EKI mācīšanās rezultātiem 6. līmenī.

(***) Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras otrā cikla deskriptors, par ko vienojās augstākās izglītības ministri sanāksmē Bergenā 2005. gada maijā saistībā ar Boloņas procesu, atbilst EKI mācīšanās rezultātiem 7. līmenī.

(****) Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras trešā cikla deskriptors, par ko vienojās augstākās izglītības ministri sanāksmē Bergenā 2005. gada maijā saistībā ar Boloņas procesu, atbilst EKI mācīšanās rezultātiem 8. līmenī.

III PIELIKUMS

Kopēji kvalitātes nodrošināšanas principi augstākajā izglītībā un profesionālajā izglītībā un apmācībā saistībā ar Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru

Īstenojot Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru, kvalitātes nodrošināšana, kas vajadzīga, lai garantētu atbildību un uzlabotu augstāko izglītību un profesionālo izglītību un apmācību, jāveic atbilstīgi šādiem principiem:

- kvalitātes nodrošināšanas politikai un procedūrām jābūt visu Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu pamatā;
  - kvalitātes nodrošināšanai jābūt izglītības un apmācības iestāžu iekšējās vadības neatņemamai sastāvdaļai;
  - kvalitātes nodrošināšanā jāiekļauj iestāžu, to programmu vai kvalitātes nodrošināšanas sistēmu regulāra vērtēšana, ko veic ārējas pārraudzības organizācijas vai aģentūras;
  - regulāri jāpārskata to ārējo pārraudzības organizāciju un aģentūru darbība, kuras īsteno kvalitātes nodrošināšanu;
  - kvalitātes nodrošināšanā jāietver konteksts, saturs, process un rezultāts, lielāko uzmanību veltot rezultātiem, tostarp mācīšanās rezultātiem;
  - kvalitātes nodrošināšanas sistēmās jāietver šādi elementi:
    - skaidri un izmērāmi mērķi un standarti,
    - īstenošanas pamatnostādnes, tostarp ieinteresēto personu iesaistīšana,
    - atbilstīgi resursi,
    - konsekventas vērtēšanas metodes, kas saista pašvērtējumu un ārēju novērtējumu,
    - atgriezeniskās saites mehānismi un uzlabošanas procedūras,
    - plaši pieejami vērtēšanas rezultāti;
  - kvalitātes nodrošināšanas iniciatīvām starptautiskā, valsts un reģionālā līmenī jābūt koordinētām, lai nodrošinātu pārskatāmību, saskanīgumu, sinerģiju un visas sistēmas analīzi;
  - kvalitātes nodrošināšana jāveic sadarbības procesā dažādos izglītības un apmācības līmeņos un sistēmās, iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas dalībvalstīs un visā Kopienā;
  - kvalitātes nodrošināšanas pamatnostādnes Kopienas līmenī var izmantot kā atskaites punktus, veicot vērtēšanu un savstarpēju zināšanu nodošanu.
-